

ШЫРЫЦЬ ВОПЫТ СТАХАНАУЦАЎ ІЛЬНАВОДСТВА

ДАБ'ЕМСЯ 10 ЦЭНТНЭРАЎ ІЛЬНАВАЛАКНА З ГЕКТАРА

Старшыня калгаса я працу толькі другі месяц. Да гэтага я была бригадзірам 2-й бригады.

Усе годы мая бригада ішла наперад. У 1936 годзе за высокай ураджай ільну мяне саюзны Урад унагародзіў ордэнам «Знак Почета».

У мінулым годзе бригада атрымала з плошчы ў 7 гектараў у сярэднім па 9 цэнтнераў ільнавалакна. Усёй лён мы адлі сярэднім нумарам 18. Вялікая колькасць ільнавалакна даходзіла да самага высокага нумара — 26. 8 рэкордных 2 гектараў звыняў маяй бригады Марына Кісялёва і Анна Сільчанка дабіліся па 12,24 цэнтнера ільнавалакна.

Стаўшы старшыняй калгаса, я абавязалася ў 1938 годзе дабіцца высокай ураджай з усяй плошчы, з кожнага гектара. Бригады і званні спаробіваюць за 10 цэнтнераў ільнавалакна, 20 цэнтнераў зерных і 800 цэнтнераў бульбы з гектара.

Мы засялілі для сябы гатунковае насенне ільну, а таксама ўсіх зерных культур. Насенне мае 100-працентную ўсхожасць і чыстату. Поўнасьці

падрыхтаваны інвентар, а песпехам праходзіць вывазка гною.

Але мне, як новаму старшыні калгаса, зусім мала аказваюць дапамогі раённыя арганізацыі. З райкома партыі і райвыканкома нават ніко не разуму прыехаў у калгас, не дапамог лепш арганізаваць працу ў звынях, бригадах.

Забіліся аб нашым калгасе таксама работнікі зямельнага аддзела і МТС. Участковы аграном Церахоўскай машынатрактарнай станцыі т. Кірпічоў, калі і прыязеў у калгас, то дапамогі не аказава. Ён нават не арганізаваў у калгасе аграэхнічнага гуртка.

Або такі факт. Я адарала для Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі экзпанаты высокай ураджай ільну. Але ніхто з аграномаў не пацікавіўся гэтымі экзпанатамі, не правярну, ці правільна яны адараны і захаваны.

АННА ЦІХАНУНА КАРАЛЕННА,
орданэсец, старшыня калгаса «Вольная праца», Гардуноўскага сельсавета, Церахоўскага раёна.

У калгасе «Улада Советаў», Горацкага раёна, звыно калгасніцы тав. А. Н. Лунашовай у 1937 годзе з першага разраджанага пасеву ільну атрымала 12,55 цэнтнера ільнавалакна. Экзпанаты ільну з участка тав. Лукашовай рыхтуюцца для Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. На здымку: лешыя калгасніцы-стаханаўкі ільнаводства (злева направа) тт. М. В. Талкачова, П. Т. Лунашова, М. А. Мураўева і А. Н. Лунашова за адборам экзпанатаў ільну на Усесаюзнаю сельскагаспадарчую выстаўку. Фото Я. Гаранага (БСФ).

ВЯЛІКІ СТАЛІН НАТХНЯЕ НА ПЕРАМОГІ

Звыняюй па ільну я з'яўляюся трэці год. У 1936 годзе мой участак плошчы ў 2 гектары даў 16 цэнтнераў высокакаснага валакна. У мінулым годзе з кожнага гектара я зняла па 10,35 цэнтнера валакна і 8 цэнтнераў насення. Здала дзяржаве валакна высокай нумарнасці. Сярэдні-ж ураджай валакна з усяй плошчы ў 56 гектараў у нашым калгасе быў 4,2 цэнтнера з гектара.

У гэтым годзе я рыхтуюся зняць ураджай валакна са свайго двухгектарнага участка не менш 13 цэнт. з кожнага гектара. Калгаснікі-ж нашага калгаса змагаюцца за ураджай валакна з плошчы ў 52 гектары не менш 5-6 цэнт. з гектара.

Свае абяцанні мы падмацоўваем канкрэтнымі справамі па ўдзельным ураджайнасці. Яшчэ ўвосень мінулага года я ўнесла на свой участак на кожны гектар па 8 цэнт. асфарэнтаў мукі і па 3 цэнт. калійнай солі.

Пры дапамозе агранома я складала аграэхнічны план, які абавязкова выканаю. Аграэхнічны план таксама складзены і на астатнюю плошчу ільну ў калгасе. Раённыя звыныя па замерах на свой участак унесу яшчэ ў глебу на кожны гектар па 3-4 цэнт. суперфасфату, 1 цэнт. калійнай солі і 80 кіلوграмаў аміячнай селітры. Прапусцішы некалькі дзён, правяду сябу, і па меры патрэбнасці буду рабіць падкормку пасеваў.

Мяркуюмага ўраджай даб'юся абавязкова. На гэта мяне натхняе наш любімы дарогі правядар вялікі Сталін і ўсё наша шчаслівае і радаснае жыццё.

НАСТА ГРЫГОРАУНА МІЦКЕВІЧ,
звынявая калгаса «Завет Ільча», Александрыйскага сельсавета, Шклоўскага раёна.

— О —

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ АГРАНОМАЎ

У Мсціслаўскай МТС імя Кірава — сем аграномаў. Тры з іх участкавы, адзін — па барацьбе са шкоднікамі і два працуюць у аграэхнічнай лабараторыі.

Гэта колькасць аграномаў — вялікая сіла. Для таго, каб кожны аграном паспрабаваў выканаць усе ўскладзеныя на яго заданні па арганізацыі барацьбы за ўраджай і разгортванню сацыялістычнага спаробітства ў калгасе, бригадах і звынях, неабходна ў першую чаргу арганізаваць яго работу.

Для гэтага я, як старшы аграном МТС, прымаваюць усяй аграномаў да ўдзелу ў калгасе. Кожнаму вызначу сельсавету і калгасу, палкам нагураў работу.

Побач з гэтым валадаў улік работы кожнага агранома. Участковы аграном вядзе дзёнікі, у якім вядзецца месца работы, час, затрачаны на яе правядзенне і вынікі. Гэта дае магчымасць кантраляваць работу кожнага агранома.

Усё-ж гэта не асноўны кантроль. Я сістэматычна выязджаю ў калгасы, на месцы правяраю работу аграномаў і аказваю ім дапамогу.

Усе аграномы ўключыліся ў сацыялістычнае спаробітства за высокай ураджай. У лагаворы мы залісілі дабіцца ў 1938 годзе ў кожным калгасе ў сярэднім па 6 цэнт. ільнавалакна, 10 цэнт. зерных і 200 цэнт. бульбы з гектара. Па асобных калгасях кожны аграном абавязваўся дабіцца па 8 цэнтнераў ільнавалакна, 20-22 цэнт. зерных, 250-300 цэнт. бульбы. Апрача таго, кожны аграном абавязваўся дабіцца таго, каб не менш як 2 калгасы з яго ўчастка заваявалі права ўдзелу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы па ільну і астатніх культур.

Нашы аграномы больш наблізіліся да калгасаў, бригад звыняў, калгаснікаў-стаханаўцаў. Участковы аграном Кірыл Віроўкін у сваёй рабоце мае ўжо відчывыя поспехі. Усе калгасы ўключыліся ў сацыялістычнае. Па калгасе закончана дасылка і ачстка насення. Віроўкін збыраа арганізаваў работу вярнаўчыцальных абзаў. У калгасе паспяхова праходзіць вагатула і вывазка мисповых угнаенняў. На тэрыторыі ўчастка ў двух пунктах арганізаваны аграэхнічныя гурткі. Пучобай ахоплены стыханаўцы, звыняыя, бригадзіры, старшыні калгасаў.

Добра валадаў аграэхнічную вучобу на сваім участку і аграном Рагожкін. У палі калгасе Старасельскага сельсавета сістэматычна працуюць гурткі па аграэхніцы.

Аднак, асобныя аграномы яшчэ слаба пераклічыліся на дапамогу стыханаўцаў у іх барацьбе за высокай ураджай. Напрыклад, участковы аграном тав. Курдычнік у Рыхаўскай сельсавешне не арганізаваў аграэхнічнай вучобы, не дапамагае ў рабоце звыняў. У сельсавешне ёсць 2 хата-лабараторыі, але ні адна не працуе.

Трэба адзначыць, што работа аграномаў у значнай меры валежыць ад таго, якімі кіруюць і дапамагаюць. А дапамога і кіраванне з боку Наркома і раённых арганізацый яшчэ даўжэ неадстаткова, што адбіваецца на нашай рабоце.

ІГНАТ ДЗІМІТРАВІЧ СВІСТУНОУ,
Старшы аграном Мсціслаўскай МТС імя Кірава.

МОЙ ВОПЫТ

Я хачу падзяліцца сваім вопытам. Раскажу, як у мінулым годзе атрымала з плошчы ў 2 гектары разраджанага пасеву па 11,23 цэнтнера насення селекцыйнага ільну.

Яшчэ з восені я падарала добрую глебу пад лён. Наколькі не было канюшыніча, узела бульбіншча, якое было добра ўгнаена. Вянонд, як толькі сніжыў снег, прапаранавала глебу, рассяяла на кожны гектар па 3,5 цэнтнера суперфасфату, 1,5 цэнтнера калійнай солі, калі 7 цэнтнераў курнага памёту і попелу. Уварада, добра апрацавала зямлю, каб яна была мяккай і пухкай. Пасля ўсяго гэтага пасяяла лён.

Праз дзевяць дзён пасля сябы, як толькі з'явіліся ўскоды, зрабіла першую праполку і матываванна. Вечарам з расой рассыпала па пасевах 80 кілограмаў аміячнай селітры на гектар. Гэта была першая падкормка. У наступны раз падкормку правяла пасля другой праполкі. Толькі знізіла норму мінеральнага ўгнаення, — на гектар рассяяла 50 кілограм аміячнай селітры.

Пасля першай праполкі на пасевах з'явіліся ільняныя быхы. Доўга не чакаючы, я пасыпала лён свежым попам, і быхы загінула.

За ільном валадавала добры догляд, своечасова выработала яго, абмалачыла і ачысіла насенне. З двух гектараў вышла 22,46 цэнтнера селекцыйнага семя.

Сёлета я рашыла дабіцца яшчэ большага ўраджай: 15 цэнтнераў ільнавалакна з гектара. Для гэтага ёсць усе магчымасці. Я маю ўжо вопыт, навуковыя дагляды лён.

Папярэднікам пад лён у гэтым годзе з'яўляецца канюшыніча. Яно азбыліна. З восені пасяяла на кожны гектар па 2 цэнтнера сільвініту.

Зараз жанчыны майго звыня абіраюць попел, курны памёт. Мы ўжо маем 14 цэнтнераў гэтага каштоўнага ўгнаення, а да вянонд зборам яго больш.

Свой вопыт барацьбы за высокай ураджай ільну я перадаю ўсім звыням. Выканаю сваё абавязальства — атрымлю па 15 цэнтнераў ільнавалакна на плошчы ў 2 гектары. Наш калгас атрымае сёлета з усяй плошчы ў 86 гектараў не менш як па 5 цэнтнераў ільнавалакна.

МАРЫНА АРЦЕМАУНА САРАНЧУН,
звынявая калгаса «Пабедзі», Холмецкага сельсавета, Рыхаўскага раёна.

ЗВЕННЯВЫЯ

Адноўчы ў рэдакцыю раённай газеты зайшла калгасніца-жанчына сярэдніх год Яна смела ператупіла парог, без запрашэння села на крэсла, скінула хустку. Ад цяплым у пакоі на твары жанчыны выстуліць свежы румянец.

— Я хачу падзяць усіх нашых калгасніц, — сказала яна. — Трэба, каб ужо зараз браліся за лянок. Настаў час змагацца за яго ўраджай. Нельга марудзіць і, склаўшы рукі, чакаць вясны.

— Праз некалькі дзён калгаснікі чыталі ў газеце пісьмо вятнай звынявой калгаса імя Леніна, Прудкоўскага сельсавета (Чавускі раён) Веры Аршэмаўны Цыганковай. Яна заклікала ўсіх звынявых і калгасніц разгартуць сацыялістычнае спаробітства за высокай ураджай ільну ў 1938 годзе.

Заклік Веры Цыганковай меў поспех. Заварушыліся, як кажа яна, на многіх калгасеў брадзі, звыні.

— А зараз у нас сціны звыняў, — з задаваленнем дадае Вера Аршэмаўна. — У кожным калгасе пачалі кіравацца за лёс будучага ўраджай. Жанчыны прыняліся збіраць розныя ўгнаенні, адна перад другой апісваючыся зрабіць больш і лепш. На гэта-ж і спаробітства, каб ніхто не адставаў, а ішоў наперад. Кожны думае над тым, як пасеці лянок, каб вырае ён лепш, чым у мінулыя годы.

Разам з усімі перадавымі стыханаўцамі ільну, Вера Цыганкова ў сваім калгасе прынялася за работу. Яна сабрала сваё звыно, абмеравала з таварышкімі план барацьбы за ўраджай ільну. Звыно абавязалася атрымаць не менш 15 цэнтнераў ільнавалакна з гектара.

— А нумар павінен быць не менш 30, — сказала звынявая Вера Аршэмаўна. Усё звыно падтрымала яе. На сацыялістычнае спаробітства выклікалі астатнія звыні свайго калгаса. Сем звыняў, па прыкладу Веры Цыганковай, пачалі паміж сабой сацыялістычнае спаробітства.

Звынявыя запрасілі да сябе ў калгас агранома. Разам з ім выпрацавалі аграэхнічны план для сваёй участкаў.

Намечці канкрэтыя мерапрыемствы, якія забяспечваюць высокай ураджай.

— Часта вечарам Цыганкова збірае сваё сямейства — звыняных Палагоў Казурніка, Ташу Спёфаненка, Ульяну Цыганкову, Соф'ю Анішчанка, Надзю Князь. Вялікая прапаніцца жанчыны ідуць на заняткі аграэхнічнага гуртка. Там аграном Цульга прапароўвае з звынявымі ўсе пытанні па сябе і догляду за ільном.

— Як я стала стыханаўкай? — Нібы сама сабе задае пытанне звынявая калгаса «Вольшэвік», Крычаўскага раёна, т. Міхасевіч, і тут-жа адказвае: — Я трэці год працую звынявой. Першы год — 1936. Даведзлася з газет, што людзі ставяць перад сабой такія заданні — атрымаць тысячы кілограмаў ільну з гектара. Я таксама не хопіла адстаць. Абавязалася дабіцца 10 цэнтнераў. Увела сабе ў частку, добра апрацавала яго, унесла мінеральныя ўгнаенні. Але ўсё-такі вынікі, якія я ставіла перад сабой, не дабілася. Зняла з гектара 780 кілограмаў.

Маладая звынявая ўлічыла свае памылкі. Мінулы год яна падарала добрыя папярэднікі — канюшыніча. Унесла ўгнаення не многа і не мала: па 4 цэнтнера попелу, 3 цэнтнера курнага памёту і 1,5 цэнтнера калійнай солі. Падкормку правяла гноевай жывай. Лён вырае на падоху: высокай, умалотны на семя.

— І вось, у 1937 годзе я дабілася 10 цэнтнераў 41 кілограма ільнавалакна, — раскавае т. Міхасевіч. — На 1938 год, у дзень усенароднага свята — выбары ў Вярхоўны Совет, я абавязалася дабіцца з плошчы двух гектараў па 15 цэнтнераў ільнавалакна.

Абавязальства стыханаўкі-звынявой падмацоўваюцца канкрэтнымі работай. Раз у трыдзень Міхасевіч абірае калгасныя двары, збірае попел і курны памёт, правярае, як захоўваецца мінеральныя ўгнаення, прызначае са станцыі.

У калгасе Міхасевіч арганізавала стыханаўскія звыні, з якімі спаробі-

чае на лепшую падрыхтоўку да сябы, а за высокай ураджай.

У гэтым годзе папярэднікі пад лён-выклікала канюшыніча. Калгаснікі разлічываюць атрымаць не менш 6-7 цэнтнераў ільнавалакна па ўсяму калгасу. Такія яны ўзялі абавязальства і змагаюцца за іх выкананне.

— На грудзях Анастасіі Сямёнаўны Гаварковай красуецца ордэн «Знак Почета».

— Гэта наша ільнаводка, — кажуць калгаснікі сельсавешна «Перамога», Александрыйскага сельсавета (Шклоўскі раён). Яна падняла славу нашага калгаса, вырасіла добры лён.

У 1936 годзе Анастасія Гаваркова — звынявая калгаса — медалі вялікі гонар быць у Маскве, на прыёме ў вялікага правядар, роднага, любімага таварыша Сталіна, у кіраўнікоў партыі і ўрада, атрымаць вышэйшую ўнагароду.

Васлужанаю ўнагароду Анастасія Сямёнаўна атрымае ў наступнай барацьбе за даўжэйшы ўраджай ільну.

У сваім калгасе і раёне тав. Гаваркова з'яўляецца ініцыятарам сацыялістычнага спаробітства звыняў за 10 і больш цэнтнераў ільнавалакна з гектара. Сёлета яна арганізавала 18 такіх звыняў. Многія з іх змагаюцца за атрыманне 12-15 цэнт. валакна высокага нумару. Звыні паспяхова рыхтуюцца да вясны, каб правесці сябу высокакаснага і дабіцца нябачанага яшчэ да гэтага часу ўраджай.

— У гэтым я ўпаўнёна, — гаворыць Анастасія Сямёнаўна, — Зарукай высокай ураджай з'яўляецца жаданне ўсіх нашых калгасніц змагацца за высокай ураджай, за яшчэ больш зможнае жыццё.

У калгасе Савецкай Беларусі выраслі сотні і тысячы майстроў сталінскіх ураджай. Звыняных-тысячынцы набылі багаты вопыт, сапраўднае майстэрства ў вырошчванні ільну. Зараз іх думкі і імкненні накіраваны на тое, каб у 1938 годзе атрымаць рэкордныя ўраджай з усяй плошчы.

А. ЛОСЬ.

СЛАБА ПАШЫРАЮЦЬ ВОПЫТ ПЕРАДАВЫХ

За ўраджай 1938 года мы пачалі клапатліва яшчэ з восені. Для пасеваў ільну мы падаралі лепшыя папярэднікі — 36 гектараў канюшыніча і 10 гектараў бульбіншча. З восені-ж рассяялі на гэтай плошчы па 2 цэнтнера асфарэнтаў мукі. На 4 гектарах — да ільну — паклалі птушыны памёт.

Вясной мы ўнясем на кожны гектар па 2 цэнтнера калійнай солі, 2 цэнтнера попелу, правядзем падкормку пасеваў аміячнай селітрай.

Сяць будзем селекцыйным ільнавалакнам. Яно поўнасьцю засяняна і ачышчана. Ачыстку праводзілі тры разы, пакуль не давалі да 100-працэнтнай чыстаты.

Высокаякаснае насенне вырашае поспех ураджай. Таму мы добра за-

тоўваем яго ў сухім месцы, не дапуская ні малейшага пасушчэння.

Аднак у нашым раёне слаба перадаецца вопыт перадавых ільнаводцаў звыняў, бригад і калгасаў. Райземад-дзілі і МТС слаба кіруюць сацыялістычным спаробітствам. Аграномы радка бываюць у калгасе, не аказваюць канкрэтнай дапамогі стыханаўцам.

Вось, напрыклад, у наш калгас за ўсю вясну ні разу не прыехаў хто-небудзь з аграномаў. Аграэхнічны гурток у калгасе не арганізаваны, не выпрацаваны для звыняў аграэхнічныя планы.

АЛЯКСАНДРА АЛЯКСЕЮНА КЕДРАВА,
орданэсец, адзіная па ільну калгаса імя Карла Маркса, Галаўскага сельсавета, Аршанскага раёна.

касіці загатоўлена каштоўнейшых угнаенняў.

На кожны стыханаўскі гектар, па ўказанню агранома, дзед унёс у глебу па 4 цэнтнера птушынага памёту, 5 цэнтнераў попелу, 3 цэнтнера калійнай солі і 5 цэнтнераў суперфасфату. Глеба была добра апрацавана.

Пасля сябы калгасніцы старанна сабралі з пахаты каренні. Па некалькі разоў на дні дзед Карней заглядаў на стыханаўскія ўчасткі, працяраў, як на зубівацына насенне і з'яўляюцца першыя ўскоды. Ускоды з'явіліся дружна, роўна і густыя. Але прадстаўляюць яшчэ вельмі многа шчыра працы, каб атрымаць мяркуемых 10 цэнтнераў ільнавалакна з гектара.

Зараз дзед пільна прыглядаўся да ўскодаў, салы, каб не з'явіліся чорныя мошкі — секункі. І пры першым іх з'яўленні прыва на ўчасткі добра прасяяны попел, і раённы абмелу ім ускоды. Шкодыкі быў вышчана. Калі лён вышаў у блаку, у дзед да душы павесіла. Кожнае каліва ільну прагна знімаўся ўверх. Пасля першай праполкі была праведзена падкормка пасеваў гноевай жывай. Лён яшчэ больш хутка пачаў расці. Былі дні, калі ў росце ва суткі ён прыбавляўся ад паўтара да 2 сантыметраў.

Пагражала другая небяспека — лён можа палегчы. Прышлося набіць колкі і зрабіць яму падпору. Да пачатку перабрэння лён вырае на 110-120 сантыметраў. Такага добрага, густога, высокага ільну Карней Андрэвіч за ўсё сваё доўгае жыццё ніколі не бачыў. Правільнае перабрэнне, расцілі, сушка і трапнае забеспячэнні высокай якасці ільнавалакна, якое даходзіла да 22-24 нумару. З кожнага гектара стыханаўскія звыні, якімі кіраваў дзед Карней, знялі па 10,3 цэнтнера высокакаснага ільнавалакна і 8 цэнтнераў насення.

Жданні дзед Карней, у поспеху якіх ён раней сумняваўся, адзясніліся. Чуткі аб вятным ільнаводу пай-

шлі далёка за межы калгаса, і нават раёна. Разам з вырошчваннем шаўкавістага ільну, дзед Карней расціў і вятныя каліры стыханаўцаў ільнаводства.

Вясной 1937 года Карнею Андрэвічу прапанавалі перайсці адказным па ільну ў адстаўцы суседні калгас «Кастрычнік», які ніколі не выконваў планаў задач ільнапрадукцыі дзяржаве. Дзед Карней гадзіўся падняць ураджайнасць ільну ў гэтым адстаўчым калгасе. Былі арганізаваны два стыханаўскія звыні, усе калгаснікі мабілізавалі на збор попелу і птушынага памёту.

Але незадоўга да пачатку сябы з Наркомахоўскага адрораў БССР прыслалі Карнею Андрэвічу на курорт публіку. «Што рабіць? — думаў Карней Андрэвіч. — Давяршыць сябу ільну каб небудзь другому — гэта значыць быць упэўненым у сваёх поспехах. І ў Крым надзвычай хопіцца з'ездзіць, мора паглядзець, і быць парскі палат, які зарэ ператворыў у адрэўніцу для стыханаўскага сацыялістычнага палёў. Нечакана выпадак прапавіў усю справу. Дзед Карней выклікаў у Менск на нараду. Тут ён зайшоў у Наркомахоўскага адрораў і заявіў:

— Не выйдзе гэта справа, таварышы, лён трэба сець... Вось калі-б пасля сябы — з ахвотай-бы пасекаў...

Публіка была адтэрмінована. У пачатку мая дзед Карней прыехаў на сонечнае ўзбярэжжа Крыма. Ад непрыемчыкі, ён часта перабіў сваю бараду, жмурку старчыны вочы. Перад ім, як у той казцы, хвалілася сапраўднае сіняе мора і высіліся стромкія горы. З сцягамі такіх-жа лепшых людзей калгаснай вёскі ён кідуў па пмацінікіх пакоях былога парскага палана, прыглядаўся да кожнай дробякі, пачуці былі вельмі ўзвымаўныя і радасныя.

У санаторыі прыхаляла дэлегацыя гераніка Іспанскага народа. Яна абярнула дзед Карней, які падрабязна

расказаў аб сваім поўным радасці жыцці і такім-жа шчаслівым і радасным жыцці свайго народа.

Карней Андрэвіч расказаў аб сваёй сям'і, якія жыюць таксама шчасліва, як і ён. Старэйшы з іх — Дзямян — скончыў Ваенную акадэмію, зараз камандуе палком; сярэдні — Аляксей — працуюць саўгаса, меншы — Павел — дырэктар у краме.

Усё-ж, як ні добра было ў санаторыі, але праз некалькі дзён Карней Андрэвіч вельмі вясумаваў па сваёму калгасу, па сваёму ляну.

Прыехаўшы ў Чавусы, дзед Карней абрама са станцыі пайшоў на поле. Ён абшоў увесь масіў ільну, падогу сціскаў на стыханаўскіх участках, і толькі пераканаўшыся, што лён расце добра, пайшоў адведць сваю старую...

... Упершыню ў мінулым годзе калгас «Кастрычнік» намнога перавыканаў план злучы ільнапрадукцыі дзяржаве. Адной толькі прэміі-набдаўкі за перавыкананне плана калгас атрымаў 8 тысяч рублёў. На рэкордных участках ураджай валакна дасягнуў 8 цэнтнераў з гектара, сярэдні ўраджай з усяй плошчы быў каля 4 цэнтнераў.

— На 1938 год я стаўлю сабе валадаць, — гаворыць Карней Андрэвіч, — з рэкордных участкаў зняць па 15 цэнтнераў ільнавалакна з гектара. Сярэдні ўраджай валакна з усяй плошчы абямаем даць не ніжэй 6 цэнтнераў.

За гэты ўраджай у калгасе спаробіваюць пачаць стыханаўскія звыні, якія сабралі ўжо шмат попелу і курнага памёту. Для ільну калгас закупіў і вывозіць 68 тон мінеральных угнаенняў.

— За лён будзем моцна змагацца ў гэтым годзе, — яшчэ раз падкрэслівае Карней Андрэвіч, — высокай ураджай мы павіны анімаць не толькі з асобных участкаў, у асобных бригадах і калгасе, а з усіх сацыялістычных палёў нашай Савецкай Беларусі.

ДЗЕД КАРНЕЙ

Н. ВІШНЕЎСКІ

З лёгкасцю юнак ён узышоў на трыбуны, гэты сівавалы лосык, з кужальнай шырокай барадой, каранасты, моцна складзены дзед. Аківаны поглядам велізарную авальную залу паслядняй Дома Урада, якую залопніў аграномы і калгаснікі — стыханаўцы ільнаводства Савецкай Беларусі — ён павольна пачаў:

— Мы, стыханаўцы, прыхалі сюды павучыцца, паслухаць, хто як змагаўся за лён, хто добра працаваў, хто мамалку дапусціў. Мне 73 год. Але гэта нічога. Стыханаўцам я з'яўляюся ўжо два год. Да гэтага быў у нашым раёне не дрэнным ільнаводцам. Многа чуў аб стыханаўцах, але ніколі не бачыў іх, і не ведаў, што гэта за людзі такі. Мне самому надзвычай жаласна стаць стыханаўцам, але я не ведаў з чаго трэба пачынаць...

І заныкі ільнавод Карней Андрэвіч Раманоўскі, які зараз працуе адказным па ільну ў калгасе «Кастрычнік», Чапа ільну раёна, расказаў у звыняў аграэхнічны нарыды пра важныя дэталі, якія адбыліся на працягу апошніх двух год у яго наўтоўным, імклівым і радасным жыцці.

Набліжалася вясна 1936 года. Адноўчы ў калгас «Новае жыццё» прыхаў навуковым работнік з Акадэміі навуз БССР. Ён сабраў калгасніц і спы-

таў: «Хто ў вас лічыцца самым лепшым ільнаводцам?»

Калгасніцы пераглынуліся, і, як зварушыўшыся, у адзін голас заявілі:

— Вядома, наш дзед Карней... Хутка дзед Карней вёў гуртку за прыехаўшым чалавекам. Той прапанавалі дзеду арганізаваць у калгасе стыханаўскія звыні, які-б дабіліся ўраджай ільнавалакна з гектара не менш 10 цэнтнераў.

— Да гэтага трэба многа прапаранаваць і адразу-ж пачаць збор попелу і птушынага памёту, — закончыў ён.

Дзед доўга думаў, перабраўчы ў пальцах сваю, як кужаль, бараду, прыгадаў самыя ўраджайныя годкі, і ніяк не мог прыпомніць хая-б адзін прыклад, калі ён пры сабым стараным доглядзе за ільном, змог сабраць такі высокай ураджай.

Неўзабаве ў калгасе былі арганізаваны 2 стыханаўскія звыні, у якіх добра валадаваліся калгасніцы. Здала Карнеем яны абыклілі хаты і двары калгаснікаў, заглядаўлі ў падпелы, на курсанні, заглядаўлі калгаснікам не вышпалі попел, а захоўвалі яго ў сухім месцы. Яе толькі сцягвалі за палёў снег і высока ў небе азвынілі жаўракі, звыні дзед Карней прыступілі да работы на полі. Да гэтага часу ў іх было ў дастатковай коль-

